

ESIOPETUKSEN TOIMINTASUUNNITELMA

LUKUVUOSI 2019-2020

(Perusopetusasetus 852/1998 §9)

Koivuhaan ja Merituulen päiväkoti

Omenalaakso/ulkoeskari, Kesäkumpu ja Meritähdet

YLEISET TIEDOT

Ryhmäkoko 15, 14 ja 12	Päivittäinen työaika 9-13
Henkilökunta 2, 2 ja 3	

Toimintavuoden työajat

Syyslukukausi 13.8.-20.12.2019	Syysloma 17.-18.10. Joululoma 21.12.2019-6.1.2020
Kevätlukukausi 7.1.-29.5.2020	Talviloma 17.2.-21.2.2020

PEDAGOGINEN YMPÄRISTÖ

Päiväkodissa Omenalaakson käytössä on ryhmätila, jossa syömme aamupalan. Samaa tilaa hyödynnämme iltapäivisin välipala-aikaan, jos sää on niin huono, että täytyy tulla lämmittämään/kuivattamaan vaatteita ulkoilun lomassa. Päiväkodin pihat muodostavat ulkoryhmälle tärkeän ympäristön, jossa toimimme paljon. Ns."eskaripihalla" ryhmän käytössä on nuotiolla lämmitettävä kota, jossa olemme vähintään yhden aamun viikossa ja pääsääntöisesti syömme välipalan ja vietämme satu-/rauhottumishetken ruuan jälkeen. Päiväkodin piha on metsäinen ja sisältää paljon leikeissä ja toiminnassa hyödynnettäviä luonnonmateriaaleja. Säätilan ja vuodenaikojen vaihtelut ovat jatkuvasti läsnä toiminnassamme, sillä ympäristömme muuttuu päivittäin sään ja vuodenaikojen vaihtuessa ja havainnoimme muutoksia yhdessä lasten kanssa. Lapset myös löytävät ulkoa paljon tutkittavaa, joten heidän aloitteisiin ja mielenkiinnonkohteisiin on helppo tarttua ja tutkia niitä asioita lisää yhdessä.

Kesäkummun ja Merituulen ryhmät toimivat pääasiassa sisätiloissa hyödyntäen ulkoilun aikana molempien päiväkotien pihoja sekä lähiympäristöä. Kuten ulkoryhmässäkkin, sisäryhmienkin ryhmätilat on järjestelty pedagogisesti niin, että ne tukevat laaja-alaisen oppimisen eri osa-alueita.

PAINOPISTEALUEET

Kasvatuksen ja oppimisen tavoitteet ja menetelmät

Noudatamme Paraisten esiopetuksen opetussuunnitelmaa. Yhteisiä painopistealueita on ajattelu ja oppimaan oppiminen, saaristolaiskulttuuri, kestävä kehitys ja pedagoginen dokumentointi. Esiopetuksen tavoite on luoda innostava ja positiivinen ilmapiiri kaikelle oppimiselle ja tutkimiselle. Esiopetuksen perustana on ajattelun ja oppimaan oppimisen

tukeminen ottamalla lapsen ajatukset, asiat, tapahtumat ja kokemukset puheeksi ja antamalla aikaa sekä tilaa lapsen omalle ajatteluprosessille. Vuorovaikutus on läsnä kaikissa arjen eri tilanteissa. Oppiminen pyritään tekemään lapselle itselleen näkyväksi. Saaristolaiskultturi avautuu esiopetuksessa erilaisten projektitöiden kautta. Projektien lähtökohtana on ympäristön ja lasten omien kokemusten havainnointi. Kestävä kehitys on kiinteä osa saaristolaiskulttuuria. Ympäristöstä ja saariston luonnosta huolehtiminen jatkuu esiopetuksessa saumattomasti varhaiskasvatuksesta tuttujen kalakavereiden kautta. Aihetta syvennetään mm. kierrätykseen painottuvien projektien kautta. Pedagoginen dokumentaatio on osa esiopetuksen toimintakulttuuria. Dokumentointia tapahtuu sekä lasten että aikuisten toimista projektityöskentelyn lomassa. Dokumentaatiotapoja ovat pääsääntöisesti valokuvaaminen, taide, muovailu sekä kirjaaminen.

KIELISTRATEGIA

Noudatamme toiminnassamme Paraisten kaupungin kielistrategiaa. Strategia painottaa esiopetus ja varhaiskasvatusikäisillä kasvua kulttuuriseen moninaisuuteen ja kielitietoisuuteen sekä kehittyvää kielitaitoa ja taitoa toimia vuorovaikutuksessa. Parainen on monikielinen kaupunki ja lapset kuulevat päiväkodissamme päivittäin suomen- ja ruotsinkielen lisäksi myös mm. arabiaa, viroa ja venäjää. Paraisilla kannustetaan kaksikielisyyteen, jossa kummankin kotimaisen kielen taitoa pidetään voimavarana ja korostetaan, että vähäinenkin kielen osaaminen on arvokas asia. Ryhmässämme on lapsia, joilla kotikielinä on sekä suomi, että ruotsi. Lisäksi ryhmässä on lapsia, jotka ovat aiemmin olleet ruotsinkielisessä päiväkotiryhmässä, sekä täysin suomenkielisiä lapsia. Vaikka pääasiallinen toimintakielemme onkin suomi, korostamme ryhmässämme useamman kielen osaamista arvokkaana ja hienona taitona, sekä laulamme ja loruilemme myös ruotsinkielellä. Lapset saavat kirjastosta lainata sekä suomen-, että ruotsinkielisiä kirjoja, joita luemme yhdessä. Tarvittaessa käytämme puheen tukena myös kuvia ja viittomia.

KIUSAAMISEN VASTAINEN TYÖ

Päiväkodeissa on käytössä ryhmäkohtainen kiusaamisen vastainen suunnitelma, jossa ryhmäkohtaisesti mietitään, miten ryhmähenkeä rakennetaan, mikä on aikuisen rooli ja miten tilanteita ennaltaehkäistään pedagogisin järjestelyin. Tärkeä rooli on myös vanhempien kanssa käytävillä keskusteluilla.

VARHAISEN HAVAITSEMISEN JA PUUTTUMISEN SUUNNITELMA

Jokaiselle lapselle tehdään esiopetuksessa oma suunnitelma (Lapsen suunnitelma esiopetuksessa). Tähän liittyviä taitoja havainnoidaan erilaisissa ryhmä- ja toimintatilanteissa. Jokaisen lapsen kanssa työskennellään myös kahden kesken. Tämän lisäksi havainnointia suoritetaan myös erilaisissa leikkihetkissä sekä siirtymätilanteissa. Koko päiväkodin kasvatusvastuullinen henkilökunta havainnoi lapsia ja keskustelee keskenään tekemistään havainnoista. Pedagogisen havainnoinnin taustalla on

kolmiportaisen tuen malli, jonka tarkoituksena on auttaa henkilökuntaa tukemaan lapsen oppimista, kasvua ja kehitystä.

Havaintojen pohjalta arjen pedagogisia ratkaisuja kehitetään niin, että ne nivELYVÄT joustavasti oppimistilanteisiin ja lapsen oppiminen mahdollistuu hänelle parhaalla tavalla.

Vanhempien kanssa käytävät keskustelut. Henkilökunta keskustelee omista ja vanhempien havainnoista liittyen lapsen oppimiseen vanhempainkeskusteluissa sekä aina kun siihen on jommalla kummalla osapuolella tarvetta

Varhaiserityisopettajan kanssa käytävät keskustelut.

Oppimisen ja opetuksen tukiryhmän kokoontumiset.

Tarvittaessa oppilashuollon palvelut.

ESIKOULUN ULKOPUOLELLA TAPAHTUVA TOIMINTA

Uimaretket Folkhälsanin terapia- altaalle

Metsämörrikouluretket lähimetsään. Retket kävellen lähialueeseen (ulkoesiopetuksessa lähes päivittäin).

Kirkkovierailut katsomuskasvatuksen mukaisesti.

Mahdollisesti tutustumiset jonkun lapsen vanhemman aloitteesta vaikka tämän työpaikalle.

Retket kotiseutumuseoon.

Retket tutustumaan kotiseutuun (keskustan lähialue).

Retket kirjastoon.

Teatteri- ja/tai konserttiretket.

Lapsilta tuleviin aiheisiin liittyvät retket

Retki Tuorlan Observatorioon

Retket luistelemaan 4-5krt lukuvuodessa

Kevätretki

Kokopäiväretkistä teemme retkisuunnitelman.

YHTEISTYÖ

Huoltajat

Päivittäiset keskusteluhetket, wilma, mahdollinen arviointikysely vuoden vaihteessa, vanhempainillat, vanhempainkeskustelut, juhlat ja teemapäivät.

Koulu

Koivuhaan ryhmien päivittäinen ruokailu. Yhteiset tempaukset, vierailut luokissa mahdollisia, opettajien "vierailut" eri teemojen puitteissa esiopetusryhmässä, koulun tilojen käyttö, erityisopettajan käynnit esiopetusryhmässä kevätlukukaudella, rehtorin osallistuminen OTR:n, erityisopettajan osallistuminen OTR:n, tulevan opettajan osallistuminen OTR:n. Koulun erityisopettajalla vastuu pidennetyssä oppivelvollisuudessa olevien 6-vuotiaiden lasten HOJKS:n laadinnassa. Siirtymävaiheen yhteistyö (=siirtopalaveri, jossa vanhemmat tarvittaessa mukana sekä verkostopalaveri näiden pohjalta). "Eskarista kouluun"-lomake Wilmassa.

Varhaiskasvatus

Siirtopalaverit ennen esikoulun aloittamista, esikouluun tutustumispäivät, yhteiset tapahtumat, yhteinen pedagoginen arvopohja.

Muu yhteistyö

Seurakunta, Kotiseutumuseo, toiset esikoulut, kulttuuritoimi, esiopetustyhmät, psykologi, koulukuraattori, lastenneuvola, suuhygienisti

ARVIOINTI

Lasten kanssa

Arviointia suoritetaan päivittäin vuorovaikutuksessa lapsen kanssa. Lapsen omalle ajatteluprosessille annetaan tilaa ja häntä ohjataan arjen konkreettisten esimerkkien kautta tunnistamaan ja kehittämään omia vahvuuksiaan. Lapset suorittavat itsearviointia syksyllä ja keväällä myös "Lapsen suunnitelma esiopetuksessa"-lomakkeistoon kuuluvan itsearvioinnin kautta. Opetuksen arviointina käytetään myös lasten kokemuksia siitä miltä oppiminen esiopetuksessa tuntuu sekä sitä mitä kukakin heistä haluaisi esiopetuksessa oppia. Tätä tietoa hyödynnetään toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa. Opetussuunnitelmaan kuuluva ja muu arviointi käydään läpi vanhempainvarteissa yhdessä lapsen ja vanhemman kanssa.

Huoltajien kanssa

Vanhempain vartit järjestetään vähintään kerran lukuvuodessa ja tarvittaessa useamminkin. Vanhempien näkemykset otetaan huomioon myös lapsen suunnitelmassa ja vanhemmat voivat myös tässä yhteydessä antaa palautetta ja arvioida esiopetusta. Erillisen arviointikyselyn tavoitteena on huomioida vanhempien mahdolliset toiveet vielä kuluvan esiopetusvuoden aikana.

Työyhteisössä

Esiopetustiimin jäsenet keskustelevat viikottain keskenään havainnoistaan jotka kohdistuvat lasten taitoihin, tietoihin sekä kykyyn oppia . Keskustelujen tarkoituksena on syventää pedagogisia työskentelymuotoja ja edistää lasten oppimista. Keskusteluissa arvioidaan myös henkilökunnan omia toimintatapoja ja menetelmiä eri tilanteissa sekä omalle toiminnalle asetettujen tavoitteiden toteutumista.